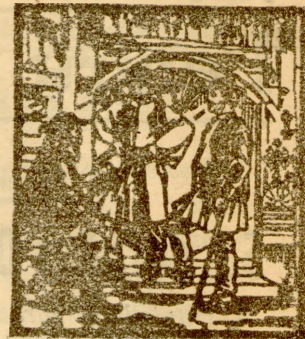

FOAIA POPORULUI

„Țineți cu poporul
ca să nu răătăciți!”...

LA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

Asare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
înregistrat în Reg. Publ. în Tribunalul Sibiu sub Nr. 51-1942.

Organ al Asociației pentru literatura română și
cultura poporului Român, „Astra”

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A
Taxa presei plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.546/1943

Gesturi grăitoare

Sufletul nostru, al celor care zi de zi ostenim în ogorul „Astrei” pentru a arunca sămânța cea bună prin gazetă, ni se umple de emoție când primim din rândurile cititorilor cuvinte de înțelegere și îndemn.

„Foaia Poporului” a căutat întotdeauna să simtă strânsă legătură cu acela pentru care este scrisă — cu poporul dela sate — să-i dea toate sfaturile de care are nevoie, să-i aereze drumul de lumină pe care să meargă. Scrisul nostru a izvorit numai din dragostea pentru țară iar când condeiul a trebuit să aibă ascuțit de spadă nu ne-am dat în lături ci l-am ținut voinicește. Știam că lupta noastră va dăruia ce e rău pentru ca în loc să se ridice pe temelii de granit clădirea veșnică a Neamului.

Am căutat să ținem aprinsă candelă credinței strămoșești și să ascultăm îndemnul cititorilor Asociației. Astfel am propovăduit unirea tuturor atunci când pe Cer se arătau nori de furtună pentru ca la un loc să putem mai ușor înfrunta primejdia.

Pentru toate acestea s'a cheltuit energie din belșug și nu arareori simțeam nevoia de a controla dacă lupta noastră are întregul sprijin al cititorilor.

Iată pentru ce zilele trecute când am primit scrisoarea domnului Alexe Henegariu, meseriaș patron și român harnic, care conduce cu vrednicie întreprinderile mecanice „Olimpul” din București am avut bucuria unei biruințe.

În cuvinte simțite acest fiu al județului nostru arată legătura dela suflet la suflet cu „Foaia Poporului”.

Pentru căldura ce se desprinde din această scrisoare o publicăm în întregime socotind că așa gândesc toți aceia cari sprijinesc: opera de culturalizare a poporului român dușă țără răgaz de Astra.

Iată ce scrie domnul Henegariu:
„Cu emoție mi-aduc aminte de apariția primului număr al „Fosiei Poporului”. Eram de 14 ani și mă simțeam foarte fericit că pe lângă părințele mele se abonase încă vreo câțiva săteni din comuna noastră Lancrăm. Au trecut de atunci peste cincizeci de ani, din care o mare parte i-am petrecut în străinătate.

La revenire în patrie, am constatat cu bucurie că „Foaia Poporului”, aceeași luminiță, a încălzit neîntrerupt sufletele țărănilor noștri devenind candela „Astrei”.

Invățământul practic

În articolul „Alegerea profesiunilor” publicat în numărul 30 al „Fosiei Poporului” s'a arătat că Românii are astăzi de 4 ori mai mulți funcționari de câți îi trebuiesc și că pentru lefurile lor se cheltuiesc aproape jumătate din bugetul Statului, iar din articolul „Cum am părăsit carierele de negoț și meșteșug” apărut în numărul 31 s'a putut vedea că înțelegerea Regatului Român, întregirea României și organizarea ei a cerut mulți funcționari, de tot felul, și că aceste întâmplări istorice ne-au silit în parte să ne îndepărtăm dela îndeletnicirile negoțului și meșteșugului.

O altă cauză pentru care am ajuns la acest număr mare de funcționari a fost o prea mare prețuire a școlii teoretice (liceul) față de cea practică (meserii, negoț, agricultură).

Nu mai departe decât după primul război mondial, marea mulțime a copiilor a fost îndrumată spre liceu și de acolo la Universitate, mai cu seamă pentru a se face avocați, profesori, funcționari și mai puțin pentru medici, ingineri sau alte profesii ale științelor aplicate, pe când la școlile practice de orice fel s'au găsit înscriși, în cel mai bun caz, abia a patra parte din numărul celor dela licee.

Nu suntem împotriva liceului sau a culturii, ci împotriva covârșitoarei îndrumări a tineretului spre învățământul teoretic, ceea ce este dăunător țării.

Ne plângem din când în când că ne lipsesc meșteșugarii și negustorii români. Lipsa s'a văzut mai ales dela 1932 încoace.

În timp ce numeroși absolvenți de licee și universități au forțat și forțază intrarea lor în slujbele Statului, în meșteșug și negoț ne lipsesc oamenii pregătiți.

Situația aceasta, cu un îndoit rău, este rezultatul greșitei îndrumări de

Cu plăcere o răsfoiesc și astăzi și prin ea îmi resimt tinerețea și legătura cu glia strămoșească.

Fiind membru al „Astrei”, vă rog a primi suma de Lei 250.000. (două sute cincizeci de mii) drept achitarea restanței până la finele anului în curs”.

Asemenea gesturi grăiesc singure!
Având alături de noi sprijinul moral și material al cititorilor ne dăm seama că puterile cresc, vedem cum sămânța aruncată ajunge în pământ

până acum a copiilor noștri și în acelaș timp a lipsei de înțelegere din partea Ministerului Educației Naționale pentru învățământul practic.

Al doilea război mondial a pus unele sarcini țării noastre. Le vom face față cu mai puțină greutate dacă conducătorii de azi și de mâine se vor inspira din adevărurile vieții noastre sociale și economice, luând măsuri care să pună în locul ce se cuvine, cu mai mult spor, învățământul nostru practic și să îndrumeze primii pași în cariera absolvenților acestui învățământ.

Nu suntem pentru opreliști de nici un fel năzuinței plugarilor, muncitorilor, meșteșugarilor de a și trimite copiii la licee și universități. Au tot dreptul la lumină și la propășire aceste pătri, fiindcă ele sunt cele cu adevărat producătoare. E bine însă să nu lipsească școlul bun, călăuzirea necesară. Mai puțini copii la licee, dar mai mulți la școlile practice.

Nu mai așa, economia, industria, negoțul nostru vor fi cu adevărat românești și nu mai așa bogățiile naturale ale țării vor fi cu adevărat isoare de câștig pentru copiii noștri.

Când vom avea câteva rânduri de meșteșugari și negustori români bine pregătiți, nu va mai fi poate nevoie ca acum de unele măsuri de ajutorare. Acești copii, deveniți lucrători de elită, meșteșugari patroni sau negustori ridicați din mijlocul păturilor largi ale poporului pline de vigoare, se vor avânta ca să și formeze o bună situație, cu o putere și un avânt cărora nu le va putea sta nimeni și nimic împotrivă.

Trebue să ne lăsăm însă și de răul obicei de a născoci tot felul de slujbe la Stat pentru copiii noștri și să-i îndrumăm mai drept și mai rodnic către carierele productive.

Asupra acestui subiect vom mai scrie în alt număr.

Ion Martin

bun și dă rod. Prin aceasta însușirea noastră devine tot mai mare căutând ca gazeta să fie din zi în zi mai folositoare prin ceea ce se cuprinde în ea.

Și atunci când cineva socotește că ar putea să ne stea împotrivă îi răspundem răspicet: prin scrisul nostru vorbește poporul, îi simțim sprijinul și nu putem sluji decât intereselor lui.

„Foaia Poporului”

Să ne-ajutăm la necaz

Știri din unele părți ale țării ne umplu inimile de tristețe și îngrijorare. Seceta, care în acest an a fost atât de cumplită, a pus în primejdie existența oamenilor și a viețuitoarelor.

Mai ales în Moldova arșița a fost mai necruțătoare, pustind câmpiile și amenințând cu foametea.

Pământul care n'a mai primit binecuvântarea picăturilor de ploaie de atâtea luni este sterp. Ierburile câmpurilor sunt complet arse. Bieții oameni zadarnic își pun mâinile streșină la ochi să găsească pe Cer o urmă de nor, o speranță de ploaie... Nimic! Cerul e limpede iar soarele aruncă săgeți de foc. Vitele aleargă buimăcite după umbră, după hrană, după apă. Nimic!

Biata Moldova, provincia care în ultimii ani a cunoscut atâtea suferințe n'a fost ferită nici de acest pârjol. Oamenii, în disperarea lor, și-au încărcat pe căruțe ce-au avut și-au plecat în căutare de hrană pentru familiile lor și pentru vite.

Dumnezeu a voit însă ca această stare nenorocită să nu cuprindă întreg pământul românesc. Mai bine de jumătate din județele țării au recolta multumitoare, ba în unele părți chiar bună. Cei cari au avut norocul să strângă de pe câmp rodul îmbelșugat al muncii unui an nu trebuie niciun moment să uite că în alte părți aceeași muncă n'a adus nimic din cauza secetei.

Când o parte a țării se sbate în mizerie, încolțită de foamete, a trăi în belșug fără să te gândești la cei năpăstuiți e un mare păcat.

Să ne-ajutăm la necaz!

Cu toții să ne gândim la frații noștri cari au avut parte numai de suferințe și pârjol. După pârjolul războiului, pârjolul secetei. Să împărțim bucata noastră de pâine și cu prisosul rămas să scăpăm din ghiarele morții pe cei flămânzi.

Se vor lua măsuri de colectare a cerealelor din regiunile cari au mai mult decât le trebuie și se vor trimite în județele înfometate. Să primim cu înțelegere aceste măsuri. Ele sunt chemate să aducă alinare celor năpăstuiți.

Ajutându-ne la necaz, pe lângă că făptuim un lucru plăcut lui Dumnezeu, vom birui toate greutățile cu care suntem încercați și vom dovedi lumii dreptul la viață și la progres.

Liviu Măgeanu

Pentru suflet

Sub steagul Astei

Pentru trup

Pe urmele Domnului

Să serbăm Duminicile

Duminicile și sărbătorile sunt mici popasuri în viața noastră, când noi desbrăcați de toate grijile lumești, trebuie să venim la sf. Biserică, pentru a-i mulțumi Domnului de toate binețările primite în discursul săptămânii și a-I cere ajutor și pentru cea viitoare.

Din marea sa îndurare, Dumnezeu ne a lăsat pentru trupul acesta muritor șase zile de lucru spre a-i agonisi toate cele de care are nevoie și numai o singură zi, Duminică, pentru a ne îngriji și de sufletul nostru nemuritor. Încă din primele timpuri de dezvoltare a creștinismului, Duminicile și sărbătorile, au fost cinstite foarte mult.

Deși riscă să fie persecutați în vremurile acelea. Nimeni nu lipsea dela sf. Liturghie, deoarece, toți dorau să se facă părtași de marea jertfă a Mântuitorului, ce și-a dat trupul și sângele Său pentru tertarea păcatelor.

Aiât de mult cinsteau cei dinții creștini Duminică. Astăzi avem biserică în fiecare sat. Glasul clopotelor care simbolizează chemarea Domnului răsună dulos în fiecare Duminică, dar din păcate trebuie să mărturisim, că prea puțini le aud. Nu odată bisericile noastre rămân goale fiindcă mulți creștini întrebunțează și această zi pentru cele lumești. Câte primajdii și necazuri ne pasc la fiecare moment și dacă Dumnezeu ne ocrotește și ne păzește la tot pasul, dându-ne atâtea bunătați cerești și pământești, oare nu se cuvine să-I dăm laudă și mulțumită pentru toate acestea?

Nu e destul să se roage numai preoții. Dumnezeu are nevoie de fiecare, căci pe toți ne-a creat pentru acelaș scop, preamărirea Lui pe pământ și câștigarea fericii veșnice, în împărăția cerurilor.

Să nu stăm o clipă la îndoială, de a cinsti cum se cuvine Duminicile.

Preot Gh. Strejac

Frumoasele realizări ale „Astei”
(XIX)

Răspuns criticilor nadrepte

Am spus în articolul trecut, că Gh. Barițiu a fost mai crud atins de loviturile pe care Românii înconștienți le dădeau „Astei”. Dar măhnirea și amărăciunea adusă de ei nu l-au răpus. Din ele, omul ales al neamului românesc, — cum a fost pe bună dreptate Barițiu — și-a făcut un izvor de nobilă ambiție, prilej de a recapitula cu toată modestia frumoasele realizări ale „Astei” timp de douăzeci de ani, pe care numai dușmanii l-au silit să le arate. Iată o nălucire! El știe să folosească momentele de durere și de aparentă înfrângere ca să se ridice întărit pe culmi și mai înșorite, atât el cât și sacra instituție pe care o slujește cu adevărat duh apostolesc. Cel ce are conștiința datoriei împlinite nu se teme în furtuna vieții. El merge hotărât înainte, cu ochii înflăcărați de icoana sfântă a idealului pe care-l visează, la care se închină și la altarul căruia nu încetează o clipă să cheie și pe alții. Conștient că își face numai datoria când îl lovesc cei mici la suflet, eroul — care nu trebuie să fie numai decăt un Hercule, etc. — înaintează încet dar sigur „printre spini la strălucire”, chiar când toți „bolovanii” urii se rostogolesc asupra lui. Dar nu cedează.

Astfel este Gh. Barițiu la Astra în aceste momente grele, care are înalta conștiință că prin tot ce face, scrie, răspunde și apără, slujește neamului său iubit și prin el lui Dumnezeu, căruia îi place dreptatea și pareea între frați. Barițiu răspunde dușmanilor cu cifre reci, dar convingătoare. Făcând bilanțul împlinirilor la adunarea generală a Astei, în 1891 — deci când se împlineau 30 de ani de viață a ei, arată că Astra a dat atenție mare pregătirii unei clase intelectuale a neamului care cu arma lumii, a științei și a culturii să lupte pentru cucerirea de drepturi pe seamă poporului român din Ardeal, într-

totul egal cu celelalte popoare conlocuitoare, care sunt mai noi pe acest pământ. În scopul acesta Astra a împărțit burse, în primii 20 de ani, la 120 de studenți în valoare de 29.581 fl., din care au ieșit atâți juriști, medici, ingineri, profesori, preoți, agronomi, etc. Grijă ei s'a îndreptat și spre ramurile practice ale vieții românești, încurajând meseriile în're fiii neamului nostru, pentru care a acordat 4910 fl. la 273 de elevi. În plus a donat 3100 fl. la școlile sărăce, apoi premii literare în sumă de 601 fl. etc.

Deosebit de acestea, Astra a aranjat — zice el — două expoziții de încurajare a producțiilor noastre populare, una la Brașov (1852), alta la Sibiu (1881) care a costat cca. 20.000 fl. apoi publicarea revistei „Transilvania” ca magazin pentru documentele noastre istorice. Iar dela 1881 până la 1891 s'a cheltuit, tot cu scopul cultural, suma de 70.000 fl., de astă dată pentru educația „sexului femeesc” în școală și în internat, lucru care nu se mai putea tolera decăt cu paguba de a fi noi Românii din vechea Austro-Ungarie de batjocura tuturo: popoarelor și conpătimiți de ele.

Natural că până la 1911, sumele acestea au crescut într'un mod extrem de îmbucurător și ele vorbesc dela sine, despre „partea mare de merit care îi revine „Astei” în trecutul neamului nostru, plin de obidă și amar”.

As fel că, în general, „Astra” a cheltuit cu burse și diferite ajutoare acordate studenților, meseriașilor, școlilor și bibliotecilor lor, din Brașov și Blaj, premii literare, împrumuturi etc. suma de 12.381.150 cor.

Iar roadele ei s'au revărsat bogat pentru întregul nostru popor, ridicat la conștiința drepturilor și demnității sale.

Prof. S. Radu

Din trecutul Astei

SFATURILE DOCTORULUI

Febra recurentă

A început să se întindă în ultimul timp o boală nouă printre noi. Boala apare cu fierbințeli, vărsături și dureri de cap, fiind bolnavul în această stare cam o săptămână. Urmează acum cam tot 1 săptămână de liniște când bolnavul crede că s'a vindecat, dar la sfârșitul acestei săptămâni boala îl ia din nou cam tot 7 zile. Acest lucru se repetă de 3-4 ori.

Boala e foarte gravă fiindcă în timpul acelor săptămâni de fierbințeli mari bolnavul se simte foarte rău fără somn, fără mâncare și legat de pat. Un număr destul de mare dintre bolnavi mor în cursul boalei.

Boala o ia omul sănătos dela cel bolnav prin păduchi, tocmai ca și tifosul exantematic. Deci și aici apărarea cea mai bună contra boalei este curățenia și ocolirea omului bolnav.

Bolnavul de febră recurentă nu poate fi îngrijit acasă. Nu poate fiindcă boala e gravă și bolnavul trebuie să fie mereu sub îngrijirea medicului, iar pe de altă parte el rămâne acasă o primejdie mare de îmbolnăvire pentru ceilalți membri de familie.

În spital boala se vindecă repede și numărul celor morți la spital este foarte mic față de numărul mare de morți dintre cei ce rămân acasă.

Când se lovește un caz de febră recurentă în familie trebuie făcută imediat o curățenie generală a locuinței, căci altfel după cum s'a spus primejdia pentru cei din jur e mare.

Dr. I. C.

VORBE INTELEPTE

◆ Cea mai mare piedică pentru găsirea adevărului e încăpățânarea omului care se crede că știe și cunoaște totul.

◆ Nimic nu e mai puternic ca acești doi luptători: răbdarea și timpul.

◆ Nu destăinuie fericirea ta unui om mai puțin fericit ca tine.

◆ A cunoaște binele și a nu-l face dovedește lipsă de curaj.

FOISOARA

Rugăciune

Doamne 'n mila ta cea mare
Și puterea ta măreță
Nu-mi încovoia nădejdea
Ce mă leagă de viață.

Tu cel care dai lumină
Și le-orânduiești pe toate
Întărește-mă 'n credință
Și din îndoeli mă scoate.

Cu mulțimea îndurării
Cel ce ești A'otputinte
Luminează-mi Doamne calea
Și mi du pașii spre 'nalte.

Tu cel ce ești adevărul
Și cuvântul, fără fire,
Dă-mi zile să-ți pot aduce
Osanale de mărire.

Ioan Berghia

SAFTA

(Urmare din numărul trecut)

În drum spre spital pășea ca un ins care așteaptă pe cineva din urmă; îi plăcea că-i drumul lung și nu mai ajunge. Se temea de cum au să o întâmpine domniile ceia străini. Cu toate s'er fi împăcat dar gândul că nu știa nemțește o oprea pe loc, lăsa desăgii jos, se făcea că scoate ceva din ei, apoi îi lega și mai strâns. Pe stradă puțini trecători și fiecare cu necazurile și cu gândurile lui, treceau nepăsători și grăbiți. Când i se pără că a stat prea mult într'un loc pornea ca să se oprească iar, privea în jur să zărească pe cineva ca să o ajute. În urma ei venea un soldat, grăbind parcă mai mult de când a zărit o. Soldatul o ajunge, își potolește mersul, îi aruncă o privire duioasă, o bate pe umăr și o întrebă cu voce domoală ca apa Mureșului.

— Femeia ca trezită dintr'un vis pe care vrei să-l visezi numai de dragul s'ârșitului, se uită la el, mirat că vorbește pe limba ei.

— Tot nu știi dumneata...

Apoi se oprește.

— De unde ești mătușe?

— Din partea Făgărașului.

— Pe cine cauți?

— Mă duc la spitalul cel căfănesc.

— La cine te duci?

— La băiatul meu la Gheorghe.

— Nu vei fi Salfa Ardeleanu?

— Da de unde mă cunoști dumneasta?

— Numai un singur ficior avem de pe țara Oltului în spital.

Sentinelă n'a mai oprit-o la poartă când a văzut-o cu Vasile Olteanu, care vorbea trei limbi și sta de vorbă cu doctorii. Îmreună au urcat până sus. Când Olteanu a ieșit dela directorul spitalului, femeia îl întâmpină nerăbdătoare.

— Ce fel de omu-i?

— N'avea nicio teamă e om bun. Intrară.

Doctorul privind fișa bolnavului umfla din umeri, îl întrerupsă pe Olteanu și-l rugă să-i explice femeii starea gravă și de neînțeles a bolnavului.

— Uite ce-i mătușo, domnul doctor a spus că băiatul a pierdut sânge mult...

Tot așa am înțeles și eu din carte. Doar de ceia am vint; Să facem cumva să-l scăpăm. În el ne-a fost nădejdea la toți. Băiatul cel mai amii domn și mâine poimâine se duce în străini să-și câștige traiul după cum i o rândui cel de sus. De se va lua după străini nu se mai însoară și atunci ne pierd neamul. De moare Gheorghe ne moare tot norocul... Pieră sămânța grăului și ne rămâne curtea pustie...

Indrumări agricole

Sămânța de soiu bun

O zicală veche românească spune că ce sameni aia culegi. Apoi dacă este așa atunci plugarul chibzuit trebuie să se îngrijească și să samene o sămânță bună. Prin sămânță bună înțelegem o sămânță care are însușirea, ca pentru fiecare bob semănat să răsară câte o plantă, și la recoltă să avem cât mai multe boabe. Pentru ca să răsară fiecare bob, trebuie să avem sămânță bine curățită la trior sau selector, adică atât cu sitele cât și cu vântul să scoatem boabele seci, semințele de burueni, boabele sparte, bucăți de pământ sau alte corpuri streine. Dar, nu este destul numai să avem sămânță bine curățită, ci această sămânță bine curățită trebuie să fie și de soiu. Astfel bunăoară în Valea Mureșului în același pământ s'au semănat în aceeași zi 4 soiuri de semințe de grâu, care bineînțeles, au fost fiecare bine curățit și dat cu praful contra mălurei (tăciunelui), apoi semărate cu mașina în rânduri pe suprafețe de aceeași întindere. După secerat și treerat s'a găsit că, soiul obișnuit în acea comună a dat 8 măji, la jugăr, soiul Cenad 117 a dat 13 măji, soiul American 15 a dat 12 măji, iar Odvoș 156 a dat tot 12 măji. Așa dar soiul Cenad 117 a dat recolta cea mai mare. În anii buni acest soi dă 15—18 măji la jugăr. Dar trebuie să amintesc că grâul s'a semănat totdeauna după trifoiu, trifoiul a fost semănat cu un an înainte în Ovăs, iar ovăsul a fost semănat după porumb (cucuruz) pentru care pământul a fost îngrășat cu gunoiu de grajd. Această îngrășare se face din 4 în 4 ani cu câte 50—80 care de gunoiu bine pregătite.

Deci, după cum vedem toate sunt înălțuite una cu alta și fiecare lucrare aduce câte un mic spor la recoltă, care adunată toată laolaltă ne dă o recoltă mai bună și mulțumitoare. Lucrurile stând așa ne putem ușor da seama, că este de mare lipsă ca agricultorii să cunoască cât mai multe din tainele științelor agricole. Aceste taine le pot găsi în cărțile tipărite de „Astra” sau de Ministerul Agriculturii,

și deasemenea și cele cuprinse în biblioteca agricolă a Universului.

Plugarii noștri, acum după reforma agrară, sunt stăpâni la aproape 95% din pământul arabil al țării. Deci, ei au și datoria să producă cât mai mult, odată că prin aceasta își sporește fiecare plugar veniturile lui, și deci va putea să aibă o viață mai bună, și prin aceasta se mărește și bunăstarea țării întregi.

Vânătoarești

Permisele pentru câini de vânătoare se dau de către Inspectorat pe baza cererei societății de vânătoare sau arendașului de teren care și ia răspunderea și arată în scris: rasa câinelui, dresajul (întrebuințarea) ce are, cu ce recipisă vânătorul a plătit taxa la fisc și timpul din an în care va întrebuința câinele în teren.

Fără aceste autorizații este caz de delict pedepsit.

Permisele de portarmă se anulează conform legii iar armele respective trebuiesc ridicate de jandarmi și chestură dacă până la 1 Septembrie a. c., respectivul nu a scos permisul de vânătoare.

Societățile de vânătoare și pescuit sunt rugate să dea număr pe fiecare cartă de membru, notând acel număr pe recipisa de plata taxei respective și pe colorul recipisei ce rămâne la societate. Vânătorii să știe că fără număr cartă de membru nu e valabilă. La fel trebuie să numeroteze și arendașii terenurilor individuale biletele de învoire ce dau pentru revirile ce au în arendă. Aceste bilete de învoire să fie tipărite și rupte din carnet cu cotor.

Cei interesați urmează să-și pună în regulă cărțile de membru și biletele de învoire adresându-se societăților și arendașilor respectivi până la 1 Septembrie a. c.

După această dată jandarmii și organele de pază și control vor preda legal și considera ca nevalabile cărțile de membru și biletele de învoire fără număr.

Inspectoratul de vânătoare al jud. Sibiu, s'a instalat în str. Regina Maria Nr. 35, unde este la dispoziția publicilor vânătoarești și pescarilor sportivi în apele de munte, Vinerea dela ora 9—12.

Olteanu așteaptă până când femeia își avântă jală.

— Ca să nu moară, uite... ce m'am hotărât azinoapte... să luști sângele meu... și să îl dai lui... eu is bătrână... pot muri... numai nădejdea să trăiască... Gheorghe...

— Liniștește-te și crede că vom face tot ce se poate.

Olteanu îi expuse doctorului pe larg toată conversația. Ca să-l înduioșeze și mai mult ultimul fragment din plângerea femeii îl tradusă cuvânt după cuvânt și mai ales în mod plastic expresiile: de moare Gheorghe moare tot norocul... pierde sămânța grăului... rămâne curtea pustie.

Doctorul tăcu. Scoase carnetul cu note de război, iar pe Olteanu îl trimise să se intereseze de starea bolnavului și unele medicamente. Când s'a întors, doctorul închise carnetul în care scrisese două pagini și privea cu admirație la femeie. Mai schimbă

câteva vorbe cu Olteanu apoi o bătu pe umăr.

— No, ich facem băiatul nicht krank..

Și făcu semn lui Olteanu că pot pleca.

Afară femeia îl muștră.

— Vezi nici n'a vrut să s'ea de vorbă cu mine și ziceai că e om bun.

— Ii bun da nu știe românește.

— Da la urmă ce o borborosit că m'o bătut pe umăr?

— Că-ți face băiatul sănătos poți să fi liniștită.

Ușa se deschise și îi chemă pe amândoi în sala de operații.

După o jumătate de oră ieși femeie, mai mult speriată decât slăbită.

Când s'a despărțit Olteanu îi spuse:

— Să vi peste cinci zile iar, că de nu cu atâta nu îi ajută nimic. Până atunci îi dau din al meu.

— Viu, cum să nu viu mi-l dau tot numai el să trăiască.

Oxigenul și iodul

Toate animalele au nevoie de aer ca să trăiască. Partea din aer bună de respirat este oxigenul. Înțelege prin urmare oricine cât de mare este însemnătatea oxigenului. Lemnul, cărbunile și orice material care arde au nevoie de oxigen din aer pentru arderea lor. Gândindu-ne numai la gătitul mâncărilor, la încălzitul camerelor noastre în timpul iernii și a milioanele de cuptoare din fabrici de tot felul și din mașinile cu aburi, înțelegem ușor ce însemnătate mare are oxigenul în civilizația de azi. Tot așa oxigenul este întrebuințat în cantități uriașe la tăiatul metalelor și la lipirile cu flacăra acetilinei care arde în oxigen, caldă de trei mii de grade.

Multe vieți a scăpat oxigenul dela moarte prin respirarea lui de bolnavii cu plămâni slăbiți. E cu totul greșită credința că, atunci când se dă unui bolnav oxigen de respirat, poți chema și popa să-l mărturisască. În timpul din urmă se introduce de-a dreptul în sânge oxigen și se mărește astfel foarte mult puterea lui de vindecare.

Prin acea împerechere ciudată de bine și de rău care stăpânește lumea dintru început, oxigenul, care întreține viața și scapă pe oameni dela moarte, tot el omorârea viața prin praful de pușcă și explozivele de tot felul.

Putea prafului de pușcă să dăteze arderea cărbunelui și puzioasei din el, cu oxigenul, pe care îl dă azotatul de potasiu numit silitră. Tot așa puterea dinamitei și a tuturor explozivilor se datorează apăsării gazelor produse prin arderea cărbunelui și hidrogenului cu oxigenul care intră în alcătuirea lor.

Dator este prin urmare să știe oricine ce este oxigenul și ce însușiri are.

Și tot așa este dator să știe câte ceva despre iod, căci despre acesta nu poate spune nimeni măcar o vorbă rea.

Bine, și numai bine a făcut și face iodul. În ghindura de sub mărul lui

Adam din gât, organismul stoarce iod, care este de cea mai mare nevoie pentru circulația sângelui și pentru întreținerea inteligenței. Când dintr'o cauză sau alta oamenii dela munte mai ales nu introduc destul iod în organism cu ceea ce mănâncă sau beau, atunci ei fac gușă și se tâmpesc.

Iodura de sodiu, iodura de potasiu, în timpul din urmă iodura de calciu și tot felul de preparate cu iod sunt întrebuințate cu mult folos în contra arteriosclerozei, în contra tensiunii prea mari a sângelui și în contra reumatismului.

Apele minerale cu iod, nămolul cu iod au fost și vor fi întotdeauna dăruri dumnezeiești, care tămăduesc boale de tot felul. S'au văzut ologi, abia mergând în cărje cari după băi cu iod au ajuns teferi ca oamenii cei mai sănătoși. Mai pomenesc aici tinctura de iod, foarte bună pentru răni și junghiuri trecătoare, iodura de argint întrebuințată în fotografie și prin urmare la cinematografe și iodul din untura de pește atât de bună de dat copiilor slabi.

Din cetirea celor de mai sus poate înțelege oricine că fizica și chimia stau la temelie civilizației de azi.

De aceea suntem datori cu totuși ca să luminăm lumea prin această știință.

G. G. Longinescu

CERCUL TERITORIAL SIBIU

Publicație

Cercul Teritorial Sibiu contractează angajamente pentru furnizări de furaje; fân, trifoi, lucernă, borceag, în cantități cât mai mari, dela orice deținător de astfel de produse.

Văzătorii cari doresc a-și valorifica cu maximum de avantaje aceste produse sunt rugați a se adresa Cercului Teritorial Sibiu, înaintând ofertele cuvenite.

Comandantul Cerc. Terit. Sibiu

Colonel St. Melca

Colțul bunei gospodine

Mâncare de legume (zarzavat) cu smântână

Morcovi, pătrunjoi, cartofi, varză dulce, galie, păstărnac (vara fasole verde, erdei verzi, mazăre verde boabe) din fiecare câte puțin, tăiate bucăți mai mici, se fierb în apă clocotită cu sare. Se strecoară, se pun într'o cratiță și se prăjesc puțin în unsoare sau unt, se toarnă din belșug smântână, se pune sare și se dă la cuptor un sfert de ceas.

Salată de cartofi cu ceapă

Cartofii spălați se fierb cu apă caldă și sare. Fierți se curăț de coajă și se taie în felii rotunde. Curățim între timp și ceapă și o tăiem în felii rotunde. Pe o farfurie punem un rând de cartofi peste ei ceapă, puțină sare și urmărim tot așa, până când am terminat deasupra cu ceapă. Turnăm oțet amestecat cu apă și cu ulei de floarea soarelui, bostan sau untdelemn și servim.

Radu Gligor

INFORMAȚIUNI Dela o săptămână la alta

Abonamente

Pe un an, pentru țărani și intelecționali dela case	10.000 Lei
Pentru negustori, comercianți și industriali	20.000
Intelecționali și autorități	40.000
Abonamente de sprijin	80.000
Prețuri unui număr	200

A murit protopopul Dumitru Borcea. Joi, 22 August 1946 a încetat din viață la Săliște Iconcm Stavrofor Dr. Dumitru Borcea. Moare în vârstă de 69 de ani dintre care 40 i-a închinat preoției. A fost un distins slujitor al Altarului, fiind 26 de ani protopop al Săliștei unde a activat neobosit propovăduind duhul blândității și buna înțelegere dintre oameni. Pentru munca stăruitoare și patriotismul luminat a fost decorat cu mai multe Ordine.

Înmormântarea a avut loc Sâmbătă 24 August, orele 4 d. m. la Săliște. Serviciul religios a fost oficiat de P. S. Episcop Veniamin Nistor al Caransebeșului și P. C. Teodor Scorobet vicarul Mitropoliei noastre împreună cu un mare sobor de preoți.

„Astra” pierde în Dr. Dumitru Borcea un harric membru al ei care în calitate de președinte al Despărțământului Săliște a ținut aprinsă flacăra culturii prin conferințe luminoase și sfaturi pline de înțelepciune.

Dumnezeu să-i binecuvinteze memoria.

Plata chirii la imobilele ocupate de armata și serviciile aliate. Se aduce la cunoștința celor interesați că Ministerul Afacerilor Interne prin Legea Nr. 625 publicată în Monitorul Oficial Nr. 184 din 10 August a. c. a reglementat plata chirii și recuperării costului lucrărilor făcute la imobilele ocupate de armata și serviciile sau misiunile aliate.

Prefectura acestui județ, imediat ce va primi instrucțiunile ministeriale și fondurile necesare, va aduce la cunoștința cetățenilor, formele ce trebuiesc îndeplinite pentru lichidarea acestor cheltuieli, procedând imediat la plata lor.

Cei interesați în cauză, sunt rugați să aștepte și să urmărească comunicările ce vor apare în această materie.

A implinit 116 ani. În Germania trăiește un bătrân cu numele Peter Pringle, care a implinit 116 ani. El spune, că viața sa stăt de lungă se datorește faptului că a mâncat miere și porumb și a trăit tot în aer liber.

Trei sute ani dela nașterea lui Newton. Isaac Newton a fost unul dintre cei mai mari învățați ai Angliei. În anul acesta împlinindu-se 300 ani dela nașterea lui, la Londra s'au făcut mari serbări. La serbări au luat parte ca delegați din toată lumea, cei mai mari învățați.

Vindecarea minunată. O femeie care n'a putut vorbi 20 de ani, și a câștigat din nou graiul, ascultând la radio, în orașul Oporto din Portugalia o slujbă religioasă închinată „Încununării Maicii Domnului”.

Aniversarea eliberării Parisului.

Cu prilejul celei de a doua aniversări dela eliberarea Parisului d. George Bidault, șeful guvernului francez a inaugurat monumentul ridicat în locul unde Comitetul Rezistenței Naționale și Comitetul de Eliberare a Parisului au redactat textul apelului care chema Parisul la revoltă.

Poșta și pachete sosite din America pentru România. Zilele trecute a sosit la Constanța vaporul american „NIAGARA VICTORY” educând 1780 saci care conțin poșta și colete trimise din Statele-Unite pentru România.

De vânzare: O mașină „Singer” cilindru mic pentru pantofi. A se adresa la Suci Simion, Spring 286, jud. Sibiu.

25.000 evrei urmează a fi primiți de Italia. Guvernul italian confirmă că a primit dela ministerul de externe al Statelor Unite, prin mijlocirea ambasadorului american la Roma, o cerere oficială de a primi pentru totdeauna 25.000 de refugiați evrei, cenzonați actualmente în Austria. Această cerere este examinată în prezent de ministerul de externe al Italiei.

Căldurile încep să scadă. După ultimele comunicări oficiale se pare că dogoarea neîntreruptă din această vară tirde să slăbească. Buletinul asupra timpului probabil erată că cerul se va înnoira ușor în Nord-Vest și că vor cădea ploi slabe. Temperatura generală tinde să scadă.

Femele sărbătorită pentru omenie. În orașul New-York a fost sărbătorită femeia Maria Sincovici, de 78 ani, pentru că întreagă viața a trăit în bună vecinătate cu toți oamenii.

Și-a ucis fata spre a hrăni familia cu carnea ei. O japoneză a fost condamnată la 14 ani închisoare pentru că și-a ucis fata de 17 ani, și-a hrănit cu carnea ei pe ceilalți membri ai familiei. Este cel dintâi caz de canibalism cunoscut în Japonia.

Uniunea sovietică, ocupă un teritoriu egal cu a șasea parte din globul pământesc, adică 23 milioane kilometri pătrați. Intinderea ei dela Nord la Sud este de 4.500 km, iar dela Apus la Răsărit de 11.000 km.

O balenă uriașă, În Marea de Okotsk vapoarele sovietice pentru prinderea balenelor, au ucis o balenă de 109.000 kgr. Numai inima acestei balene cântărește 1900 kgr. E cea mai mare balenă ce a fost prinsă de 25 de ani încoace.

Cu cât s'a scumpit viața? Ziarele din București spun că din 1928 și până azi, costul vieții din toate zilele s'a urcat de 197 ori, iar puterea de cumpărare, a salariilor de cel mult 69 ori.

DE VÂNZARE:

Una sobă de bucătărie pentru gătit în stare foarte bună.
Adresa: Sibiu, Str. Stock 3 prin str. Vasile Lupu (dincolo de gară).

În străinătate

În chestiunea tratatului de pace cu Ungaria

delegația cehoslovacă a propus să se edatze la articolul patru un paragraf în care să se declare că „Cehoslovacia este autorizată să transfere maximum 200.000 de locuitori de origine etnică ungară pe teritoriul Ungariei, iar Ungaria este obligată să primească aceste persoane pe teritoriul său, recunoscându-le ca supuși ai săi”.

Punerea în practică a acestui proiect va face obiectul unui acord între cele două țări în termen de șase luni după intrarea în vigoare a tratatului.

D. Churchill în Elveția. D. și d-na Churchill și fiica lor au plecat cu avionul în Elveția, unde vor petrece o scurtă vacanță. Vor fi oaspeții unor prieteni elvețieni, care au pus la dispoziția lor o vilă pe lacul Geneva.

La 16 Septembrie, d. Churchill se va duce la Berna unde va fi oaspetele guvernului elvețian timp de trei zile.

La 19 Septembrie, șeful partidului conservator britanic se va înapoia în Anglia.

Săpături în regiunea triburilor vechi din Altai. Din Leningrad a plecat o expediție arheologică în regiunea deluroasă din Nordul Altaiului. Expediția va face săpături în locurile unde trăiau vechile triburi din Altai. Studiul traiului și al istoriei lor prezintă un mare interes științific.

Cererile maghiare cu privire la schimbarea graniței cu România nu vor fi susținute

La Paris problema tratatelor de pace cu fostele țări satelite a intrat în discuția Comisiilor speciale. Întrebat asupra procedurii ce se va aplica în Comisia politico-teritorială pentru România, d. Manuiski, delegatul Ucrainei și președinte al comisiei, a declarat că ea va fi generală pentru toate comisiile. Schimbările în tratat ce rute de țările foste inamice nu vor fi discutate decât numai dacă vor fi insușite și prezentate de una din delegațiile cari formează comisia.

Asupra schimbărilor propuse de România d. Manuiski a declarat că multe vor fi susținute de delegația Ucrainei.

În privința cererilor Ungariei de a se schimba granița cu România d. Manuiski a declarat: „Acest amendement nu s'a discutat, dar după părerea mea nu cred să fie una dintre delegații care să-l susțină”.

Gandhy la Conferința dela Paris

După cum se anunță din Londra Regele Angliei a aprobat numirea roului guvern indian prezidat de Pandit Nehru.

Îndată după instalarea se noul guvern indian va trimite la Paris pe Mahatma Gandhy pentru a-l reprezenta la conferința de pace între cele 21 de rațiuni.

La noi în țară

Cotele obligatorii din noua recoltă.

Printr'o decizie ministerială s'au stabilit și cotele obligatorii pe care producătorii trebuie să le dea Statului. Dacă producția este de 300—500 kgr. la hectar pentru suprafețele sub 5 ha. nu se dă nimic, între 5—10 ha. se dă 5 procente iar peste 20 ha. cota e de 10 proc. Dacă producția este de 550—700 kgr. la ha. cota sub 5 ha. este de 20 pr., între 5—20 ha. 25 proc. și peste 20 ha. 30 procente. La producția de 700—900 kgr. la ha. cota este: sub 5 ha. de 25 la sută, între 5—20 ha. de 35 la sută și peste 20 ha. de 40 la sută. După cum se vede cotele sunt mici pentru producătorii cari recoltează puțin, pentru țărâșime. Predarea cerealelor va trebui să se facă imediat după seceriș. Institutul Național al Cooperăției a cerut Băncii Naționale un avans de 5 miliarde pentru plățirea cerealelor colectate.

Starea vitelor. În 36 județe e bună, dar în cele care au fost bătuite de secetă e grea. Prețul vitelor a scăzut mult în județele secetoase, asemenea și în județele în cari se face marea creștere de vite.

Vom avea bună recoltă de cartofi și sfeclă de zahăr. După aprecierile făcute de camerele agricole se crede că în anul acesta vom avea cartofi proaspeți 180.000 vagoane, iar sfeclă de zahăr 56.000 vagoane. După calculul pricepătorilor, se spune că am putea avea în anul acesta vreo 8000 vagoane zahăr, deci cu mult mai mare cantitate ca în anul trecut.

Extras

din procesul verbal al adunării generale ordinare a S. A. R. Kch-i-ncor L. & C. Herdmuth din Sibiu, ținută în ziua de 27 Iunie 1946, ora 16.

Adunarea generală a hotărât:
Alegerea D-nei Dr. Livia Armeanu și d-lui Leo Bunzel în Consiliul de Administrație cu mandat pe doi ani.
Alegerea în comitetul de cenzori cu mandat pe un an a d-lor Francisc Lissai, Dr. Ion Modran și Ludovic Kessovitz ca membrii titulari și a D-nei Marta Mihăiljanu, d-lui Iosif Rác și D-nei Maria Branca ca membri supleanți.

Urmează semnăturile
Grefa Tribunalului Sibiu Secția III Com.
Dos. soc. 647/1931.
Prezentul extras fiind trecut în registrul de ordine la No. 290 din 1946, se vizează de noi pentru efisare și publicare.

Prim grefier
Constantin C. Gologan

Gündisch & Simonis s. a. Cîsnădie Extras

din procesul-verbal al adunării generale ordinare din 6 Iunie 1946.

Adunarea generală ordinară a hotărât:

Alegerea în comitetul de cenzori cu mandat pe un an a d-lor Dumitrescu Vasile, Gündisch Karl și Gromen Hans.

Urmează semnăturile
Grefa Tribunalului Sibiu Secția III Com.
Dosar Nr. Fsoc. 671/1935.

Prezentul extras fiind trecut în registrul de ordine la Nr. 289 din 1946, se legalizează de noi pentru afisare și publicare.

Sibiu, la 13 Iulie 1946.

Prim grefier
Constantin Gologan